

Mezhepcı metbugat

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Mezhepcı metbugat MEZHEPÇİ METBUGAT

Sabiha hanym Soltan Wahdetdiniň körpe gzydy. Aýdylyşyna görä, onuň görmegeýligi dillere dessan bolupdyr, emma onuň görmegeýliginden has beter kakasynyň patyşadygy üçin hyrydarlary köp eken: Rauf Orbaý, Mahmut Kamil paşa, Babanzade Fuat beý, hatda Mustapa Kemal...

Ýene-de bir hyrydary bardy, olam eýranly Ahmet şa...

Ahmet şanyň kakasy Muhammet Aly Gajaram, Ahmet şanyň özem Sabiha soltany atasyndan diläpdir. Wahdetdin gyzynyň Tähran köşgüne gelin bolup gitmegini islemändir, şoñ üçinem «gynansak-da eýýäm adaglanan» ýalanyny sözläpdir. Näme üçin beýle ýalana zerurlyk duýandygyny körekeni, gyzy Ulwiýäniň äri Ismail Hakky beýe şeýle düşündirdi:

— *Men ähli sünnileriň halyfy bolup durkam, nädip gyzymy şaýy hökümdaryna bereýin?*

Munuň hakykatdanam halyflyk bilen baglanychygy barmydy? Çünkü şeýle-de Wahdetdin şeýhligini Omar Ziýáyeddiniň edýän Gümüşhanawy dergähine baglydy. Bu ýer nagybendiligiň,

süleýmaniýe kökli sopyçylygyň halidi şahasyna degişlidi.
(Kawalaly Mämmedaly paşanyň neslinden gelýän sunni patyşa Fuat gyzy Fewziýäni eýran şasy Muhammetryza Pehlewä durmuşa çykarmaga ikirjiňlenip durmandy).

Şuny aýdasym gelýär:

* * *

Boýun alaslary gelmese-de, Türkiýede mukaddesatçy metbugat organlary mezhepcى.

Geçen hepde ýene bir gezek diri şáyat bolduk: Palestinanyň öñki premýer-ministri, «Hamasyň» Syýasy býurosynyň başlygy Ismail Haniye Tähranda uly ähtimallykda MOSSAD-MRU-nyň bilelikdäki operasiýasy bilen öldürildi.

Ýurdumyzyň konserwatiw neşirleriniň köpüsi habarlarynda-da, syýasy düşündirişlerinde-de didiwana Eýrany mündürdi! Neşirlerdäki «mezhep wirisy» global mediýanyňam etmedik görünüşinde Eýrany günäkärledi. Ýekejesi çykyp teraktyň düýp maksadynyň üstünde durmady.

Hawa, «Hamasyň» iň parahatsöýüjilikli adamy näme üçin ala-böle Tähranda öldürilýär, Hiç biri Eýran-«Hamas» gatnaşyklarynyň üstünde durup geçmedi. Hamana bu bilelikdelikden birahat bolýan ýaly...

Munuň geçmişe garap duran güýcli baglanychsygy bar. Homeýni 1979-njy ýylда Ysraýylyň Tährandaky ilçihanasyň ýapdy we onuň ýerine Palestinanyň ilçihanasyň açdy. Köçe atlaryndan harby bölümleriň adyna çenli Beýtulmukaddes we Palestina temaly atlary simwollaşdyrdы...

Homeýniniň ilkinji myhmanlaryndan biri Ýaser Arafat boldy. (Goşmaça paragraf açaýyn: Eýran 1950-nji ýylda Türkiýeden soň Ysraýyly ykrar eden ikinji musulman döwlet boldy. Pehlewileriň döwründe sebitde Eýranyň iň esasy ýaranlarynyň birine öwrüldi. Nebiti döwlet eýeçiligine geçiren premýer-ministr Musaddyk Eýranyň Ysraýyldaky konsullygyny ýapan badyna MRU-nyň guran agdarylysygy bilen häkimiyetden çetleşdirildi. Yslam rewolýusiýasy amerikan hemaýatkärligindäki syýasaty çepbesine çöwürdi).

Sowet Soýuzy dargap ABŞ «global imperiýa» öwrüldem welin, arap

ýurtlarynyň Palestina berýän goldawy azaldy. Şol döwürde Eýranyň ýarag we maddy kömegi artdy. Eýran-«Hamas» gatnaşyklary ýygjamlaşdy. «Hamas» Tähranda býuro açdy. Eýran «hamasçy» militanlara tälim bermäge başlady...

Munuň taryhy manysy şudy:

«Şaýylar bilen sünniler Ýakyn Gündogarda ABŞ-Ysraýyl syýasatyna garşy bileleşik gurdy».

* * *

Eýranam, «Hamas» hem mezheplerini-teologiýalaryny öňe çykarmagyň ýerine, has köp syýasy bilelikdeliklerini güýçlendirmäge üns berdiler. Ýogsam bolmasa, «Musulman doganlar» ilkibaşda Homeýni režimine garşy çykypdy, tankydy çemeleşipdi. Olar diňe dini ynançlaryny tapawutly görmediler, Eýrany araplaryň duşmanu hasapladylar. Emma:

ABŞ-nyň ýolbaşçylygyndaky «täze dünýä düzgüni «Hamasyň» serdary bolup oturan Şeýh Ahmet Ýasını ilkinji gezek Eýrana ýakynlaşdyrdy. Munuň yzy üzülmeli. «Hamasyň» başlygy Halit Meşal Eýrandaky metjitlerde çykyşlar etdi. Uzatmaýyn: Shaýy Eýran-Sünni «Hamas» bileleşigi kimleri ynjalykdan düşürüýär?

Türkiýedäki mukaddesatçy neşirleriň psihologiki uruşa gönükdiren propogandalarynyň gizlin maksady näme?

Ýogsam bolmasa bärde kimleriň kimiň tarapyndadygy belli:

Bir ýanda Eýran, Siriýa, Ýemen, «Hizbullah», «Hamas» bar, beýleki ýanda Ysraýyl, Saud Arabystany, Müsür, ABŞ bar.

Türkiýedäki syýasy yslamçylaryň gözünde mezhep örtügi bar. Wahdetdini mukaddesleşdirýändikleri-de şondan!

Soner ÝALÇYN.

«SÖZCÜ» gazeti, 06.08.2024 ý. Publisistika